

Polskie Towarzystwo Archeologiczne i Numizmatyczne
Oddział Wrocław

Polskie Tow. Numizmatyczne
Oddział we Wrocławiu
Muzeum Archeologiczne
ul. Kazimierza Wielkiego 35
Wrocław

Sekcja Numizmatyczna im. Joachima Lelewela

Komunikat Wewnętrzny nr 1
Styczeń 1984 r.

Egz. ARCHIWALNY

Dział. _____ Nr inw. _____

Działalność Sekcji Numizmatycznej Oddziału Wrocławskiego PTAIN

1983 roku

I. Liczba członków i stan organizacyjny

Sekcja Numizmatyczna liczy 240 członków. W roku sprawozdawczym przyjęto 34 nowych członków i skreślono 6 członków. Staż kandydacki odbywa 85 osób. W ramach Sekcji działa Koło Numizmatyków w Ziębicach, które liczy 13 członków i 2 kandydatów. W stadium organizacji znajduje się Koło Numizmatyków w Świebodziechach, do którego przystąpiło 35 osób. Zatwierdzenie Koła nastąpi dopiero po odbyciu stażu kandydackiego przynajmniej przez 10 osób na miejscu w Sekcji we Wrocławiu. Podania organizatorów kół w Wałbrzychu, Dzierżoniowie, Bolesławcu i Karpaczu Zarząd zmuszony był załatwić odmownie z powodu braku warunków statutowych.

II. Zarząd Sekcji

W składzie Zarządu Sekcji nastąpiły następujące zmiany:

- zrezygnował z udziału w pracach Zarządu Sekcji kol. Kamil Szyposz z powodu przeniesienia z Wrocławia do Gorlic. W jego miejsce powołano w lutym na Walnym Zgromadzeniu Sekcji kol. mgr inż. Ryszarda Polechońskiego.
- na tym samym Walnym Zgromadzeniu powołano dodatkowo w skład Zarządu Sekcji kol. mgr inż. Wiesława Wosika.

Wszyscy członkowie Zarządu działają w ramach powierzonego im zakresu obowiązków, a mianowicie:

prezes honorowy /przewodniczący Komitetu Obchodów 35-lecia Sekcji/

- prof. dr Marian Haisig

prezes /koordynacja działania Sekcji oraz organizacja prac naukowych i popularno-naukowych

- Stanisław Tota

z-ca prezesa /przewodniczący komisji rozdziału numizmatów, współpraca w NBP, organizacja wystaw/

- Jerzy Aulich

I sekretarz /organizacja sekretariatu, aukcje, członek komisji rozdziału numizmatów/

- Lubomir Wędzicha

II sekretarz /współpraca z Komisją Numizmatyczną przy Zarządzie Głównym PTAIN, organizacja spraw kolekcjonerskich, członek komisji rozdziału numizmatów/

- Władysław Rzeczkowski

Członek Zarządu /redakcja merytoryczna i techniczna wydawnictw, a szczególnie Komunikatów Wewnętrznych Sekcji/

- Henryk Rusek

członek Zarządu /przewodniczący Podsekcji Medalierskiej, współpraca z Muzeum Sztuki Medalierskiej i z Oddziałami PTAIN emitującymi medale

- Ryszard Polechoński

członek Zarządu /organizacja zbiorowej prenumeraty wydawnictw komisji Numizmatycznej i jej techniczny rozdział/

- Edward Wojtasik

członek Zarządu /techniczny rozdział monet pamiątkowych i obiegowych, członek komisji rozdziału numizmatów/

- Zdzisław Piwko

członek Zarządu /techniczny rozdział literatury i medali Komisji Numizmatycznej/

- Wiesław Wosik

członek Zarządu /opieka nad ruchem numizmatycznym w terenie, współ-

członek Zarządu /techniczny rozdział komunikatów Wewnętrznych Sekcji
i sekretariat Obchodów 35-lecia Sekcji/
- Stanisław Banasik

Z Zarządem współpracuje ściśle skarbnik Zarządu Oddziału - Kazimierz Kozarski.

Poza tym współpracowali z Zarządem Sekcji stanowiąc jego czołowy aktyw następujący członkowie:

Ryszard Brónowski	Bogdan Piotrowski
Mieczysław Dubaniowski	Janusz Ptaszyński
Bogdan Kowalski	Stanisław Sapak
Jarosław Kuryłowicz	Zbigniew Szpytman
Małgorzata Lipińska-Sztynek	Waldemar Sztynek
Tadeusz Maliszewski	Józef Tomaszewski
Andrzej Mierzwia	Eugenia Triller
Mieczysław Ortyński	Jerzy Ulatowski
Wojciech Osiniński	Mieczysław Weźna
Michał Osuch	Adam Woźniak

III. Zebrania Zarządu Sekcji

Zarząd Sekcji odbył 11 posiedzeń. Przedmiotem obrad Zarządu były przede wszystkim sprawy związane z przygotowaniem plenarnych zebrań Sekcji, tak pod względem merytorycznym jak i technicznym, a więc ustalanie tematów wykładów, przygotowanie rozdziału monet, medali i literatury, przygotowanie techniczne pomieszczeń na zebrania, list obecności itp. Następnie omawiano współpracę z NBP i z Muzeum Sztuki Medalierskiej, aukcji na cele dobroczynne, redagowanie własnego komunikatu, powołanie Komisji d/s Rozdziału Monet. Ustalono kryteria przydziału monet i medali otrzymywanych dla naszych członków w ograniczonej ilości. Na zebraniu w dniu 31 sierpnia 1983 roku powołano Komitet Obchodów 35-lecia Sekcji Numizmatycznej.

IV. Zebrania plenarne

Zebrania plenarne członków Sekcji odbywały się regularnie dwa razy w miesiącu z wyjątkiem lipca i sierpnia. Miejscem zebrań była sala odczytowa lub haal Muzeum Archeologicznego we Wrocławiu. Wobec tego, że na zebraniach zwiększyła się frekwencja i ostatnio dochodziła do 200 osób, a baza lokalowa Muzeum nie mogła sprostać takiej frekwencji, zwłaszcza, że haal Muzeum wykorzystywać musiano na ekspozycje wystawowe Zarząd Sekcji w porozumieniu z Zarządem Oddziału i Dyrekcją Muzeum oraz Dyrekcją Domu Kultury "Dolmel" ustalił i ogłosił harmonogram zebrań.

Zebrania po 1-szym każdego miesiąca poświęcone numizmatyce odbywają się we wtorki w Domu Kultury "Dolmel", natomiast zebrania po 15-tym każdego miesiąca poświęcone medalierstwu i falerystyce odbywają się w środy w Muzeum Archeologicznym.

V. Działalność naukowa i popularno-naukowa

Działalność naukowa i popularno-naukowa obejmowała trzy obszary:

- a/ wykłady na zebraniach plenarnych Sekcji,
- b/ wykłady członków w terenie
- c/ publikacje.

Ad.a/ Tematy wykładów ogłoszonych na zebraniach Sekcji przez naszych członków i gości były następujące:

Lech Kokociński - Problemy współczesnej numizmatyki polskiej,
Henryk Rusek - Numizmatyka w RFN,
Jerzy Ulatowski - Ruch numizmatyczny w USA
Roman Czajkowski - Numizmatyka w Algierii
Stanisław Tota - Polskie monety pamiątkowe
Michał Osuch - Fałszerstwa monet i banknotów w Polsce
Kazimierz Witomski - Ordynacja mennicza Jana III
Lubomir Wędzicha - Odsiecz wiedeńska w numizmatyce i medalierstwie,
Stanisław Tota - Kolekcjonowanie medali,
Ryszard Polechoński - Historia orderu "Virtuti Militari" wraz z pokazem filmowym

- Henryk Rusek - Sprawozdanie z konferencji naukowo-badawczej, odbytej w Warszawie w dniu 5 maja 1983 roku nt. monet średniowiecznych
- Lubomir Wędzicha - Sprawozdanie z konferencji naukowo-badawczej, odbytej w Warszawie w dniu 2 czerwca 1983 roku, poświęconej donatywom i katalogom monet E.Kopickiego
- Henryk Rusek i Lubomir Wędzicha - Sprawozdanie z III polsko-czeskiej konferencji numizmatycznej w Megilanach w dniu 22 i 23 października 1983 roku,
- Stanisław Tota - Sprawozdanie ze Zjazdu Prezesów Sekcji Kół Numizmatycznych w Warszawie w dniu 19 i 20 listopada 1983 roku,
- Ad b/ Wykłady w terenie przeprowadzili:
- Kamil Szyposz na IV roku Wydziału Filologiczno-Historycznego UWr nt. "Starożytna numizmatyka Grecji i Rzymu"
- Stanisław Tota na zebraniu Oddziału PTAiN w Lubinie nt. "Monety złote na Śląsku"
- Czesław Eleganńczyk na szkoleniach jednostek Wojska Polskiego nt. "Współczesna numizmatyka polska"
- Michał Osuń na szkoleniach jednostek MO nt. Fałszerstwa monet i banknotów polskich i zagranicznych fałszowanych w Polsce"
- Marian Haisig dla uczniów IX Liceum Ogólnokształcącego nt. Dawne monety i pieczęcie dokumentacją dziejów godła państwowego Polski"
- Lubomir Wędzicha na Konferencji naukowo-badawczej ZG PTAiN nt. "Stan badań nad donatywami polskimi"
- Lubomir Wędzicha w Państwowym Studium Kulturalno-Oświatowym i Bibliotekarskim we Wrocławiu nt. "Współczesna numizmatyka polska"

Ad c/ Członkowie naszej Sekcji opracowali różne tematy z zakresu numizmatyki, medalierstwa i papierów wartościowych, które następnie były publikowane. W okresie sprawozdawczym opublikowali swoje prace:
w Biuletynie Numizmatycznym:

- Eugenia Triller - Karol Beyer tropicielem fałszyfikatów Iгла BN 8/82
- Janusz Ptaszyński - Marki piwne - BN 10/82
- Stanisław Tota - O asygnatach skarbowych Królestwa Polskiego BN 1-2/83
- Stanisław Tota - Medalierstwo i numizmatyka rosyjska i radziecka BN 1-2/83

Leon Krzemieniecki - S.Moszakowski - Sztuka jako świadectwo czasu - recenzja BN 4/83

Leon Krzemieniecki - Denar Bolesława ósmiątego natchnieniem poety BN 3/83

Janusz Ptaszyński - Monety zastępcze - Jelenie Góry - Cieplice. BN 8-9/83

w Medalierstwie i Falerystyce:

Józef A. Szwaagrzyk - Medal narodowy Societas Litterarum Jablonoviane nr 5

Stanisław Tota - Medalierstwo rosyjskie i radzieckie nr 5

w Komunikatach Wewnętrznych Sekcji Numizmatycznej Oddziału PTAiN we Wrocławiu:

- Stanisław Tota - Papiery wartościowe - Akcje 1/83
- Jarosław Kuryłowicz - Jednostki monetarne Cesarstwa Rzymskiego,
- Mieczysław Weźna - Wrocławskie bony zastępcze
- Grzegorz Ramisz - Książkę Karol i Pani Diana Spencer
- Mieczysław Dubaniowski - Szykany moralne i finansowe w GG
- Janusz Ptaszyński - Żetony piwne nr 2/83
- Stanisław Tota - Obligacje m.st. Warszawy
- Henryk Rusek - Jak posługiwać się żetonem piwnym
- Jerzy Ulatowski - Numizmatyka w USA
- Janusz Ptaszyński - Moneta zastępcza Myslakowie 4/83

- Henryk Rusek - Bieżące wiadomości numizmatyczne
 Jerzy Marciniak - Wrocławskie bony zastępcze
 Stanisław Tota - Długi angielskie
Stanisław Płazowski - *Unikatowy bony wrocławskie*
 W informatorze Wojskowego Klubu Kolekcjonerskiego przy Śląskim Okręgu Wojskowym:
 Ryszard Bronowski - Waluty państw świata nr 8-9/83
 Ryszard Bronowski - Nominał, średnica i waga pospolitych monet złotych 10/83
 Stanisław Tota - Kolekcjonowanie papierów wartościowych nr 11, 12, 13, 14, 15/83

- W Biuletynie nr 2 Muzeum Sztuki Medalierskiej:
 Mieczysław Wekna - Odznaka Zasłużenie Samarytańskiej z 1916 r.
 Mieczysław Wekna - Nowa odznaka "Za zasługi dla ZSMP" z 1980 r.
 Michał Osuch - Pomoc w identyfikacji ok. 150 medali wrocławskich do Katalogu "Medale Wrocławskie"
 Marian Haisig - Wstęp do Katalogu "Medale Wrocławskie" Muzeum Sztuki Medalierskiej
 Marian Haisig - Herb miasta Oławy w świetle dawnych monet i pieczęci w "Monografii Oławy"

VI. Współpraca z NBP

W związku ze zmianami personalnymi w NBP na terenie Wrocławia nastąpiło na początku b.r. załamanie się współpracy z NBP wynikające z nieznaności ustaleń, jakie mają miejsce na szczeblu centralnym. Brak jest również zainteresowania ze strony pracowników wrocławskich oddziałów NBP numizmatyką, o czym świadczy to, że w szeregach naszych członków nie ma ani jednego czynnego pracownika bankowego. Współpracę jednakże między naszą Sekcją a V Oddziałem NBP we Wrocławiu, w którym posiadamy konto bankowe uregulowaliśmy poprzez Dyрекcję Oddziału Wojewódzkiego NBP. Posiadamy rezerwę monet obiegowych i pamiątkowych każdej emisji, która zaspokaja potrzeby kolekcjonerskie naszych członków.

VII. Sprawy kolekcjonerskie

Współpraca z Komisją Numizmatyczną Zarządu Głównego w okresie sprawozdawczym była bardzo intensywna. Na otrzymane komunikaty reagowaliśmy we wszystkich przypadkach. Współpracowaliśmy także z Oddziałami w Warszawie, Mławie, Bydgoszczy, Lubinie, Częstochowie oraz z PTTK w Chełmie i z Biblioteką Publiczną w Kutnie. Dzięki tej działalności zbiory członków Sekcji powiększyły się o trudne do zdobycia na innej drodze monety, medale, odznaczenia, katalogi i literaturę. Dla sprawiedliwego rozdziału niektórych monet i medali Zarząd powołał osobną komisję i ustalił następujące kryteria aktywnego członka Sekcji:

- opłaca składki,
- posiada zbiory i bibliotekę,
- bierze udział w zebraniach Sekcji,
- prenumeruje przynajmniej jedno z czasopism PTAiN, /BN, WN, Medalierstwo i Falerystyka/,
- ogłasza prace w Komunikacie Wewnętrznym Sekcji lub w wydawnictwach PTAiN,
- wygłasza prelekcje naukowe lub popularno-naukowe,
- bierze czynny udział w akcjach na cele dobroczynne,
- eksponuje swoje zbiory na wystawach.

W ten sposób rozdzielono wśród naszych członków:

- monety 3189 sztuk
 w tym bezpośrednio przez Zarząd 1744
 przez sklepy filatelistyczne 1445

- medale 1404 sztuki
- w tym seria królewska 783
- historyczna 490
- inne 131
- z wydawnictwa PTAiN 210 egzemplarzy
- prenumerata zbiorowa 98 prenumeratorów
- w tym BN 48
- WN 16
- Medalierstwo i Falerystyka 34
- poza tym mamy prenumeratorów indywidualnych, których liczby nie znamy

VIII. Podsekcja medalierska

W lutym 1983 roku na Walnym Zgromadzeniu Sekcji została powołana Podsekcja medalierska, skupiająca kolekcjonerów szczególnie zainteresowanych zbieraniem medali. Kierownictwo Podsekcji zostało powierzone przez Zarząd mgr inż. Ryszardowi Polechońskiemu, który wraz z współpracującymi z nim kolegami Bogdanem Kowalskim, Zbigniewem Szpytmanem i Waldemarem Sztynkiem przejął większość prac Sekcji związanych z tą dziedziną działalności. Jednym z pierwszych dokonań Podsekcji było doprowadzenie do podpisania w dniu 29 czerwca 1983 roku umowy o współpracy pomiędzy Muzeum Sztuki Medalierskiej a Oddziałem Wrocławskim PTAiN o współpracy między stronami.

Wspólna działalność obejmuje:

- organizowanie spotkań połączonych z prelekcjami na tematy medalierskie i falerystyczne,
- organizowanie wystaw,
- publikowanie materiałów naukowych i popularno-naukowych przygotowywanych przez obie strony,
- ukatwienie w nabywaniu wydawnictw własnych Muzeum,
- wymiana doświadczeń kolekcjonerskich.

Podczas comiesięcznych zebrań Podsekcji w Muzeum Archeologicznym oprócz spraw związanych z organizacją i kolekcjonowaniem odbywają się odczyty poświęcone medalierstwu. Poza tym członkowie Sekcji udzielają pomocy technicznej Muzeum Sztuki Medalierskiej i wzbogacają zbiory Muzeum przez dary jak: Michał Osuch, Józef Tomaszewski, Mieczysław Wełna. Prof. dr Marian Haisig jest członkiem Komisji Zakupów przy Muzeum.

IX. Wystawy

Ogólnej wystawy ze zbiorów naszych członków w salach wystawowych Muzeum Archeologicznego we Wrocławiu w roku 1983 nie zorganizowaliśmy z powodu kilku nierzwykłych wystaw, dla których została zobowiązana udostępnić pomieszczenia Dyrekcja Muzeum. Natomiast były organizowane wystawy ze zbiorów naszych członków:

- W klubie Muzyki - monet, medali i medalików portretowych w czerwcu, z okazji pobytu Jana Pawła II (w lipcu) ze zbiorów Józefa Tomaszewskiego i Zbigniewa Pańczyszyna, medali i odznak młodzieżowych z okazji Zjazdu byłych działaczy ZMP ze zbiorów Michała Osucha, w Holu Ładny
- W Sali Rycerskiej Ratusza w ramach wystawy z okazji 500-lecia urodzin Marcina Lutra wystawiał zbiory banknotów ze scenami życia Lutra - Kazimierz Kentel,
- W Muzeum Sztuki Medalierskiej wystawiał swoje zbiory banknotów polskich w grudniu 1983 roku - Mieczysław Wełna.

W Domu Kultury 40 w Wrocławiu - ekspozycja medali 180 w zbiorach Michała Osucha

X. Wydawnictwa

W bieżącym roku Zarząd Sekcji wznowił wydawanie Komunikatów. Ukazały się cztery numery w nakładzie po 50 sztuk. Komunikaty są przeznaczone przede wszystkim dla bibliotek naukowych i uczelni ekonomicznych w kraju, a następnie dla zainteresowanego aktywu Sekcji.

Przy czynnym udziale naszych członków ukazuje się Informator Wojskowego Klubu Kolekcjonerskiego oraz Biuletyn Muzeum Sztuki Medalierskiej.

XI. Aukcja darów na Domy Dziecka

Dnia 4 maja 1984 roku na plenarnym posiedzeniu Sekcji Muzeum Archeologicznym po miesięcznych przygotowaniach odbyła się aukcja darów członków naszej sekcji na Domy Dziecka we Wrocławiu. Do aukcji swoje dary przekazało 66 członków Sekcji i Biblioteka Ossolineum. Łącznie zebrano 139 pozycji monet, medali, banknotów, odznaczeń i literatury ze sprzedaży których uzyskano kwotę 55.970 zł. Uchwałą Zarządu Sekcji z dnia 10 maja zdecydowano o przekazaniu zakupionych za uzyskane pieniądze zabawek do: Domu Małego Dziecka przy ul. Rosenbergów oraz Państwowego Domu Dziecka nr 6 przy ul. Lekcyjnej. W dniu 30 maja br. odbyło się uroczyste przekazanie darów przy udziale TVP i redaktorów Gazety Robotniczej i Wieczoru Wrocławia. Z ramienia Sekcji w uroczystościach wzięli udział organizator aukcji, Sekretarz Sekcji mgr Lubomir Wędzicha i członek Sekcji Waldemar Szynek. Sprawozdanie z aukcji z niezwykle ciepłą oceną naszej działalności społecznej zamieściła miejscowa prasa i telewizja.

XII. Współpraca z prasą i telewizją

Prasa miejscowa i telewizja wykazywały zawsze zainteresowanie naszą działalnością. W "Słowie Polskim" ukazują się regularnie dwa razy w miesiącu "Ciekawostki Numizmatyczne" opracowywane przez redaktora Tadeusza Tułakawicza przy współpracy prezesa Sekcji Stanisława Toty. Jest to jedyna tego rodzaju regularna publikacja w prasie codziennej w kraju. W nr 19 z dnia 22-24 kwietnia 1983r. "Wieczoru Wrocławia" przeprowadził obszerny wywiad red. Stanisław Machowski z prezesem Sekcji Stanisławem Totą na temat "Jak zostać numizmatykiem". W czerwcu 1983 roku w "Gazecie Robotniczej" i w "Wieczorze Wrocławia" opisano naszą aukcję na rzecz Państwowych Domów Dziecka na podstawie wywiadów z sekretarzem Sekcji mgr Lubomirem Wędzichą. W TVP w dniu 18 stycznia 1983 roku i w dniu 6 czerwca prof. dr Marian Haisig brał udział w programach pt. "Pod znakiem miecza, orła i godła" oraz "Nieznani Piastowie Śląscy". W dniu 23 września 1983r. wystąpili przed kamerami TVP Mieczysław Wełna i Stanisław Tota w programie "Banknoty polskie z okresu 1919 - 1982".

XIII. Wizytacja Sekcji

W dniu 7 września br. wizytował naszą Sekcję mgr Lech Kokociński, Prezes Komisji Numizmatycznej przy ZG PTAiN. Po przeglądnięciu dokumentacji Sekcji mgr Lech Kokociński był obecny na posiedzeniu Zarządu, a następnie na zebraniu plenarnym Sekcji. Na posiedzeniu Zarządu omówiono sprawy związane z kierunkami rozwoju naszego Towarzystwa i organizowania zebrań naukowych i kolekcjonerskich. Wobec zbliżającej się 35-rocznicy założenia Sekcji numizmatycznej postanowiono powołać Komitet Obchodów 35-rocznicy ruchu numizmatycznego we Wrocławiu. W skład Komitetu Weszli:

Przewodniczący - prof. dr Marian Haisig
V-ce przewodniczący - mgr Lech Kokociński
Sekretarze - mgr Lubomir Wędzicha
 inż. Stanisław Banasik

Sekcja wydawnicza - inż. Henryk Rusek

Sekcja wystaw - mgr Jerzy Aulich

Sekcja Administracyjno-Finansowa - mgr Kazimierz Witomski

Na zebraniu plenarnym mgr Kokociński udzielał odpowiedzi na liczne zapytania kolekcjonerskie. Zebrani wyrazili podziękowanie Komisji Numizmatycznej za umożliwianie bieżącego wzbogacania kolekcji włas-

